

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο προσδιορισμός των τιμών

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

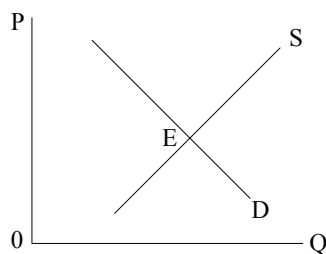
Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Όταν η ζητούμενη ποσότητα είναι μεγαλύτερη από την προσφερόμενη, παρουσιάζεται πλεόνασμα.	Σ	Λ
2. Όταν υπάρχει υπερβάλλουσα ζήτηση, η τιμή μειώνεται.	Σ	Λ
3. Εάν αυξηθεί η ζήτηση, με σταθερή την προσφορά, η τιμή ισορροπίας θα αυξηθεί.	Σ	Λ
4. Εάν αυξηθεί η προσφορά, με σταθερή τη ζήτηση, η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί.	Σ	Λ
5. Όταν η ζήτηση και η προσφορά μεταβάλλονται ταυτόχρονα, η τιμή ισορροπίας μεταβάλλεται πάντοτε.	Σ	Λ
6. Το κράτος παρεμβαίνει αρκετές φορές στην αγορά και επιβάλλει κατώτατες τιμές σε αγαθά, για να προστατέψει τους καταναλωτές από την υπερβολική άνοδο των τιμών.	Σ	Λ
7. Οι τιμές ασφαλείας των γεωργικών προϊόντων, είναι μια κατηγορία κατώτατων τιμών.	Σ	Λ

- *Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής*

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

Απαντήστε στις ερωτήσεις 1 - 5, με βάση το παρακάτω σχήμα.

1. Εάν αυξηθεί η ζήτηση, με σταθερή την προσφορά,
 - α) η τιμή ισορροπίας θα μειωθεί.
 - β) η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί.
 - γ) θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας και θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - δ) θα αυξηθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
2. Εάν αυξηθεί η προσφορά, με σταθερή τη ζήτηση,
 - α) θα μειωθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
 - β) θα αυξηθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
 - γ) θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας και θα αυξηθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - δ) θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας και θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας.
3. Εάν μειωθεί η ζήτηση, με σταθερή την προσφορά,
 - α) θα αυξηθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
 - β) θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας και θα αυξηθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - γ) θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας και θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - δ) θα μειωθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
4. Εάν μειωθεί η προσφορά, με σταθερή τη ζήτηση,
 - α) θα αυξηθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
 - β) θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας και θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - γ) θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας και θα αυξηθεί η ποσότητα ισορροπίας.
 - δ) θα μειωθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.
5. Εάν αυξηθεί ταυτόχρονα η ζήτηση και η προσφορά,
 - α) η ποσότητα ισορροπίας μπορεί να μειωθεί.
 - β) η ποσότητα ισορροπίας μπορεί να παραμείνει αμετάβλητη.
 - γ) η τιμή ισορροπίας μπορεί να παραμείνει αμετάβλητη.
 - δ) μπορεί να συμβεί οτιδήποτε από τα παραπάνω.
6. Ποιο από τα παρακάτω αντιστοιχεί στις τιμές παρέμβασης ή ασφάλειας των γεωργικών προϊόντων;
 - α) Δημιουργούν συνήθως «μαύρη αγορά»
 - β) Έχουν σαν στόχο την προστασία του καταναλωτή από υπερβολική άνοδο των τιμών

- γ) Δημιουργούν έλλειμμα
- δ) Κανένα από τα παραπάνω

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. ζήτηση, αγορά, προσφορά, αγοραπωλησία

Η με την ευρεία έννοια περιλαμβάνει όλα εκείνα τα μέσα με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μια και όλους τους σχετικούς χώρους.

2. ασφάλεια, τιμή, διατίμηση, ισορροπία

Η προσδιορίζεται στην αγορά από τις δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης.

3. κέρδος, έλλειμμα, κόστος, πλεόνασμα

Πάνω από το σημείο ισορροπίας παρουσιάζεται και κάτω από αυτό παρουσιάζεται

4. ανώτατη, μακροχρόνια, κατώτατη, βραχυχρόνια

Η επιβολή τιμής πρέπει να είναι, για να αποφεύγεται η «μαύρη αγορά».

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις σύντομης απάντησης**

1. Τι είναι αγορά;
2. Τι είναι τιμή ισορροπίας;
3. Τι είναι ποσότητα ισορροπίας;
4. Πότε παρουσιάζεται έλλειμμα;
5. Πότε παρουσιάζεται πλεόνασμα;
6. Τι σκοπό έχει το κράτος όταν επιβάλλει ανώτατες τιμές;
7. Τι είναι «μαύρη αγορά»;

8. Τι σκοπό έχει το κράτος όταν επιβάλλει κατώτατες τιμές;
9. Πότε οι αγρότες αναγκάζονται να καταστρέψουν ένα μέρος της παραγωγής τους;

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις**

1. Περιγράψτε με τη βοήθεια διαγράμματος πώς επιτυγχάνεται ισορροπία στην αγορά ενός αγαθού.
2. Δείξτε διαγραμματικά μια περίπτωση ταυτόχρονης μετατόπισης της καμπύλης ζήτησης και της καμπύλης προσφοράς, με αμετάβλητη την τιμή ισορροπίας.
3. Περιγράψτε συνοπτικά τις συνέπειες της κρατικής παρέμβασης στην αγορά με την επιβολή ανώτατων και κατώτατων τιμών.
4. Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού είναι γραμμικές και στο σημείο ισορροπίας ($P_E = 10$ δρχ., $Q_E = 30$ μον.), η ελαστικότητα της ζήτησης και της προσφοράς είναι $E_D = -2$ και $E_S = 0,5$ αντίστοιχα. Να βρεθεί σε ποια τιμή θα έχουμε πλεόνασμα 30 μονάδες. Αν επιβληθεί από το κράτος ανώτατη τιμή $P_A = 6$ δρχ., ποιο θα είναι το πιθανό «καπέλο» στην τιμή του αγαθού;
5. Αν η εξίσωση ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού είναι $Q_D = \frac{1000}{P}$ και $Q_S = 10 + 2P$ αντίστοιχα, να βρεθούν τα έσοδα των παραγωγών στο σημείο ισορροπίας. Πώς είναι δυνατόν να αυξηθούν τα έσοδα των παραγωγών;
6. Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού είναι $Q_D = 3000 - 4P$ και $Q_S = 1000$. Σε ποια ποσότητα παραγωγής θα είναι η πρόσοδος των παραγωγών 562.500 δρχ.; Συμφέρει τους παραγωγούς να αυξηθεί η παραγωγή τους περισσότερο απ' αυτή την ποσότητα και γιατί;
7. Η συνάρτηση ζήτησης ενός αγαθού είναι $Q_D = 40 - 2P$ και η συνάρτηση προσφοράς $Q_S = 8 + 2P$. Αν μειωθεί η ζήτηση κατά 50% και επιβληθεί από το κράτος κατώτατη τιμή $P_K = 8$ δρχ., να υπολογιστεί το πλεόνασμα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ» ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

1. Α. Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Όταν παρουσιάζεται έλλειμμα στην αγορά ενός αγαθού, με κάθε μείωση της τιμής του αγαθού θα μειώνεται και το έλλειμμα.

Σ Λ

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Όταν το κράτος επιβάλλει ανώτατη τιμή σε ένα αγαθό, τότε παρουσιάζεται πλεονάζουσα προσφορά στην αγορά του αγαθού.

Σ Λ

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Η κρατική παρέμβαση στην αγορά με την επιβολή κατώτατων τιμών, μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία «μαύρων αγορών».

Σ Λ

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.